
BEHANDELING MRSA DRAGERSCHAP

WAT IS MRSA DRAGERSCHAP ?

De afkorting **MRSA** staat voor **Meticilline Resistente Staphylococcus aureus**. *Staphylococcus aureus* is een bacterie die bij een groot deel van de Nederlandse bevolking voorkomt, zonder klachten te veroorzaken. Deze bacterie kan ongevoelig worden voor allerlei antibiotica zoals meticilline en dan wordt het een MRSA genoemd.

WAAR OP HET LICHAAM KAN DE MRSA INFECTIE VOORKOMEN ?

MRSA kan voorkomen op de huid en in de neus, zonder klachten te veroorzaken. Bij sommige mensen kan MRSA ook in de keel of in de darmen worden gevonden. Als er MRSA op het lichaam wordt gevonden, zonder dat de persoon daar ziek van is, noemen we dat **MRSA-dragerschap**. Men spreekt van **MRSA-infectie** als iemand klachten krijgt of ziek wordt van de MRSA. Infecties met MRSA komen veel minder vaak voor dan dragerschap. Meestal betreffen het huidinfecties, zoals bijvoorbeeld krentenbaard of steenpuisten, of wondinfecties. Infecties van de bloedbaan, bot of longen zijn erg zeldzaam.

HOE KAN IK BESMET ZIJN GERAAKT MET MRSA ?

MRSA komt met name voor in buitenlandse ziekenhuizen en in Nederland bij vee (varkens en koeien). Als u opgenomen bent geweest in een buitenlands ziekenhuis of als u werkt met levend vee heeft u dus een verhoogd risico. Ook in Nederlandse zorginstellingen kan men MRSA oplopen. MRSA wordt met name overgedragen via lichaamscontact, via niezen of via de handen. In mindere mate wordt MRSA overgedragen door huidschilfers die nog in ruimtes aanwezig zijn of bijvoorbeeld via beddengoed.

BEHANDELING VAN MRSA DRAGERSCHAP

Doel van de behandeling is het verwijderen van de MRSA bacterie. Niet iedereen met MRSA dragerschap hoeft behandeld te worden. Het kan overwogen worden als de bacterie bij herhaling infecties veroorzaakt. Of indien het nodig is om te mogen werken in de zorg. Bij de beslissing speelt ook mee hoe groot de kans op succes is van de behandeling, en of er bijwerkingen kunnen ontstaan.

Bij de behandeling wordt onderscheid gemaakt tussen **ongecompliceerd dragerschap** en **gecompliceerd dragerschap**. Bij ongecompliceerd dragerschap heeft de bacterie zich op de huid en in de neus genesteld. De behandeling bestaat uit het wassen van de huid en haren met speciale zeep, een antibiotische zalf voor de neus en een aantal hygienische maatregelen. Men spreekt van gecompliceerd dragerschap als de bacterie op andere plaatsen wordt aangetroffen (keel, bilnaad), of als er huidbeschadigingen zijn (eczeem, psoriasis, krabeffecten, wonden), of als er infusen, cathethers, of andere lijnen aanwezig zijn, of als eerdere behandelingen met alleen lokale middelen gefaald hebben. De behandeling is hetzelfde als bij ongecompliceerd dragerschap, maar tegelijkertijd moet u gedurende een week antibiotica innemen.

Behandeling van ongecompliceerd dragerschap:

Dagelijks (dag 1 t/m 5):

- Driemaal daags mupirocine neuszalf, aanbrengen in beide neusgaten. Vervolgens de neusvleugels dichtdrukken, zodat de zalf zich goed verspreid.
- De haren en het volledige lichaamsoppervlak met desinfecterende zeep (Chloorhexidine zeep oplossing (merknaam: Hibiscrub) of betadineshampoo) wassen. Dit dient onder de douche te gebeuren (niet in een ligbad).
- Eenmaal daags schoon ondergoed en schone kleding. Schone pyjama en/of schoon ondergoed bij het naar bed gaan.
- Eenmaal daags schone washandjes en schone handdoeken, bij voorkeur wassen op 60 graden.

Dag 1, 2 en 5:

- Beddengoed volledig verschonen. Het beddengoed dient gewassen te worden op 60 graden. Bij voorkeur drogen in een droger, in plaats van aan een waslijn.

Deze behandeling kan ook worden gebruikt bij dragerschap van gewone stafylokken infecties (geen MRSA). Dit wordt soms gedaan bij patiënten met steeds weer terugkerende huidinfecties, zoals steenpuisten, krentenbaard, geïnfecteerd atopisch eczeem.

Als de behandeling faalt dan moet men er aan denken dat het mogelijk is dat er een huisgenoot besmet is met de bacterie, die moet dan soms ook worden behandeld. Ook huisdieren (vooral honden) kunnen stafylokken bij zich dragen.

Behandeling van gecompliceerd dragerschap:

- De behandeling is hetzelfde als bij ongecompliceerd dragerschap, maar tegelijkertijd moet u gedurende 7 dagen antibiotica innemen.
- Meestal worden 2 middelen tegelijk gegeven, vaak 1 maal daags 200 mg doxycycline + 2 maal daags 600 mg rifampicine. Afhankelijk van kweekuitslagen kunnen ook andere antibiotica worden voorgeschreven zoals trimethoprim, clindamycine, fusidinezuur, clarithromycine of ciprofloxacin.
- Als er huidafwijkingen zijn, bijvoorbeeld eczeem, psoriasis, of krabeffecten, of wonden, dan moeten die eerst worden behandeld.
- Als er catheters, of infusen of andere lijnen zijn ingebracht, dan de MRSA behandeling uitstellen tot nadat die kunnen worden verwijderd.

CONTROLE KWEKEN NA BEHANDELING

Na de behandeling wordt gecontroleerd of de MRSA echt verdwenen is. Hiervoor worden driemaal kweken afgenomen, met een tussenpoos van tenminste een week. Pas als bij alle drie de kweken geen MRSA meer wordt gevonden kan men concluderen dat de behandeling succesvol is geweest, en kan het label 'MRSA-positief' uit uw dossier worden verwijderd. Tot die tijd wordt u als MRSA-drager beschouwd en worden in het ziekenhuis voorzorgsmaatregelen genomen om verspreiding te voorkomen.

OVERIGE INFORMATIE OVER MRSA

- Als MRSA-drager mag u thuis gewoon bezoek ontvangen, het is wel verstandig om aan hen te vragen bij vertrek de handen te wassen. Voorzichtigheid is geboden bij mensen die ernstig ziek zijn, wonden of huidafwijkingen hebben (zoals psoriasis of eczeem), of recent geopereerd zijn, omdat zij meer kans hebben om de MRSA bacterie op te lopen en er een infectie van te krijgen. Overleg daarom met uw arts als u iemand die ziek is wilt bezoeken of thuis wilt ontvangen.
- Zwangeren hebben niet meer risico op MRSA dragerschap en het geeft geen risico voor het ongeboren kind.
- Ook als er behandeld wordt met antibiotica, zijn de maatregelen zoals wassen, verschonen en de neuszalf nodig om de kans op het verwijderen van de bacterie zo groot mogelijk te maken.
- De chloorhexidine zeep kan een droge huid veroorzaken. Dit is tijdelijk en zal na de behandeling weer herstellen. U hoeft hier niets aan te doen. Als u echter uitslag krijgt kan dit duiden op een overgevoelighedsreactie en dient u contact op te nemen met uw arts.
- U mag als MRSA drager gewoon naar uw werk en kinderen mogen naar school, u hoeft het daar niet te melden. Als u werkt in de zorg (ziekenhuizen, verpleeghuizen en dergelijke) gelden andere regels en kunt u het beste contact opnemen met uw bedrijfsarts. Indien uw partner werkt in de zorg geldt daarvoor hetzelfde. Kinderen met MRSA dragerschap mogen naar school. Als er echter een infectie is, zoals MRSA-krentenbaard, moet deze eerst 24 uur met antibiotica behandeld worden.
- Als u naar de tandarts moet is het nodig om uw tandarts van te voren op de hoogte te stellen, zodat hij/zij de schoonmaak van de kamer en apparatuur kan organiseren. Hetzelfde geldt voor alle overige zorgverleners en instellingen die u eventueel ook bezoekt tijdens de periode waarin u nog behandeld wordt vanwege MRSA

